

Lovforslag nr. L 177. Fremsat den 10. marts 2004 af videnskabsministeren (Helge Sander)

Forslag

til

Lov om teknologioverførsel mv. ved offentlige forskningsinstitutioner

Formål mv.

§ 1. Loven har til formål at styrke konkurrenceevnen ved at fremme omsætningen af ny viden og teknologi mellem offentlige forskningsinstitutioner og erhvervslivet, herunder etableringen af nye forskningsbaserede virksomheder, og at underbygge samarbejdet mellem offentlige forskningsinstitutioner, fonde og foreninger.

§ 2. Ved en offentlig forskningsinstitution forstås i denne lov universiteter, omfattet af lov om universiteter, og sektorforskningsinstitutioner, omfattet af lov om sektorforskningsinstitutioner, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Ved teknologioverførsel forstås i denne lov identifikation, vurdering, beskyttelse, markedsføring og overdragelse af immaterielle rettigheder med henblik på erhvervsmæssig nyttiggørelse.

Stk. 3. Den enkelte sektorforskningsinstitution må kun stifte selskaber og samarbejde med fonde og foreninger efter denne lov, i det omfang der ikke herved opstår interessekonflikter i forhold til udøvelsen af institutionens myndighedsopgaver, og vedkommende minister bemyndiger institutionen hertil.

§ 3. En offentlig forskningsinstitutions aftaler med erhvervsdrivende virksomheder og andre private skal indgås på de vilkår, der gælder på det private marked.

Offentlige forskningsinstitutioners stiftelse af og deltagelse i selskaber

§ 4. Til fremme af lovens formål efter § 1 kan en offentlig forskningsinstitution stifte og eje ét aktieselskab og være medejer i et eller flere aktieselskaber stiftet af andre offentlige forskningsinstitutioner. Aktieselskaberne skal have vedtægtsmæssigt hjemsted og hovedkontor i Danmark.

Stk. 2. Den offentlige forskningsinstitutions indskud i selskaber efter stk. 1, eller erhvervelse af aktier i sådanne, må på ethvert indskudstidspunkt ikke overstige det højeste af følgende beløb:

- 1) 5 mio. kr., eller
- 2) 3% af institutionens omsætning ved forsknings- og udviklingsaktiviteter, som opgjort i den seneste officielle forskningsstatistik.

Stk. 3. Ved opgørelsen efter stk. 2 medregnes indskud med værdien på indskudstidspunktet og aktier med værdien ved erhvervelsen eller overdragelsen.

Stk. 4. Aktieporteføljer erhvervet efter lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner, erhvervet ved en gavedisposition eller omfattet af Justitsministeriets bekendtgørelse om anbringelse af fondes midler og bestyrelsesvederlag mv. skal ikke medregnes ved opgørelsen efter stk. 2.

Stk. 5. Den eller de deltagende offentlige forskningsinstitutioner skal eje selskaberne fuldt ud.

Stk. 6. Den eller de offentlige forskningsinstitutioner skal anvende indtægter i form af udbytte fra selskabet til aktiviteter inden for institutionsformål.

Stk. 7. Den offentlige forskningsinstitution skal i årsrapporten redegøre for indskud og erhvervelse efter stk. 1, og for det økonomiske mellemværende mellem den offentlige forskningsinstitution og de selskaber, som institutionen har ejerandele i.

Stk. 8. Hvis et selskab stiftet efter stk. 1 går konkurs, kan stiftelse af et nyt selskab kun ske med de bevilgende myndigheders godkendelse.

Stk. 9. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling kan med de bevilgende myndigheders godkendelse regulere beløbsrammerne i stk. 2.

§ 5. Ansatte og bestyrelsesmedlemmer ved den eller de offentlige forskningsinstitutioner, der er aktionærer i et selskab stiftet efter § 4, og medarbejderrepræsentanter i aktieselskabet må ikke til sammen udgøre flertallet i selskabets bestyrelse.

Stk. 2. Ansatte ved den eller de offentlige forskningsinstitutioner, der har stiftet eller er aktionærer i selskabet, må ikke samtidig være ansat i selskabet.

§ 6. Et aktieselskab stiftet efter § 4 skal have til formål med kommercielt sigte og på markedsvilkår at varetage aktiviteter i forbindelse med teknologioverførsel.

§ 7. Et aktieselskab stiftet efter § 4 må ikke erhverve ejerandele i andre selskaber end aktie- og anpartsselskaber.

Stk. 2. Et aktieselskab stiftet efter § 4 må ikke yde lån, herunder ansvarlig lånekapital, kaution eller stille anden form for sikkerhed.

§ 8. Et aktieselskab stiftet efter § 4 kan opfylde sit formål ved:

- 1) At stifte eller erhverve ejerandele i aktie- eller anpartsselskaber, der har samme formål som efter § 6, sammen med andre aktieselskaber stiftet efter § 4, godkendte teknologiske serviceinstitutter, Vækstfonden og kommuner, amtskommuner, Hovedstadens Sygehusfællesskab og Hovedstadens Udviklingsråd, i det omfang de pågældende myndigheder har hjemmel hertil i medfør af an-

den lovgivning. Deltagerne skal eje selskabet fuldt ud.

- 2) At stifte eller erhverve aktier i aktieselskaber, der har til formål at udleje fast ejendom til forskningsbaserede virksomheder.
- 3) At erhverve aktier i innovationsmiljøer, jf. lov om teknologi og innovation.

Stk. 2. Aktieselskaber stiftet efter § 4 og universiteter må ikke alene eller tilsammen have så store ejerandele i selskaber omfattet af stk. 1, nr. 1-3, at disse får en sådan forbindelse til et enkelt aktieselskab stiftet efter § 4 eller et enkelt universitet, som et datterselskab har til et moderselskab efter aktieselskabsloven. Aktieselskaber stiftet efter § 4 og sektorforskningsinstitutioner må ikke alene eller tilsammen have så store ejerandele i selskaber omfattet af stk. 1, nr. 1-3, at disse får en sådan forbindelse til et enkelt aktieselskab stiftet efter § 4 eller en eller flere sektorforskningsinstitutioner, som et datterselskab har til et moderselskab efter aktieselskabsloven.

Stk. 3. For at et aktieselskab stiftet efter § 4 skal kunne stifte eller erhverve ejerandele i selskaber omfattet af stk. 1, nr. 1 og 2, er det en betingelse, at det pågældende selskabs vedtægter skal følge bestemmelserne i §§ 7 og 9.

§ 9. Hvor et aktieselskab stiftet efter § 4 stifter et selskab, der ikke er omfattet af § 8, stk. 1, nr. 1-3, eller hvor det eller en offentlig forskningsinstitution erhverver aktier eller anpart i et sådant selskab, gælder følgende:

- 1) Aktieselskaber stiftet efter § 4 og offentlige forskningsinstitutioner må ikke alene eller tilsammen få en sådan forbindelse med selskabet, som et moderselskab har til et datterselskab efter aktieselskabsloven.
- 2) Et aktieselskab stiftet efter § 4 skal forud for erhvervelsen af ejerandele, som overstiger 15 % af de samlede ejerandele i et selskab, udarbejde en strategi for afhændelsen af sådanne ejerandele.

Offentlige forskningsinstitutioners samarbejde med fonde og foreninger

§ 10. En offentlig forskningsinstitution kan for gavemidler på vegne af gavegiver stifte en fond, herunder en erhvervsdrivende fond, hvis fondens hovedformål står i forbindelse med den pågældende institutions aktiviteter, og både stiftelse og hovedformål er bestemt af gavegiver.

§ 11. En offentlig forskningsinstitution kan i begrænset omfang afholde udgifter til administration af fonde og foreninger, herunder erhvervsdrivende fonde og foreninger, hvis fondenes og foreningernes hovedformål står i forbindelse med den pågældende institutions aktiviteter.

Stk. 2. En offentlig forskningsinstitution skal i årsrapporten redegøre for udgifter afholdt i henhold til stk. 1.

§ 12. Ansatte ved en offentlig forskningsinstitution kan ikke samtidig være ansat i en fond eller forening, som den offentlige forskningsinstitution har stiftet efter § 10 eller afholder udgifter for efter § 11, medmindre fonden eller foreningen følger statens løn- og ansættelsesregler.

§ 13. En offentlig forskningsinstitution må kun deltage i ledelsen af en fond eller forening, hvis fondens eller foreningens hovedformål står i forbindelse med den pågældende institutions aktiviteter.

Stk. 2. En offentlig forskningsinstitution skal sikre, at den ikke gennem deltagelse i ledelsen af en fond eller forening eller gennem et tæt samarbejde med en fond eller forening pådrager sig et ansvar for fondens eller foreningens forpligtelser.

Stk. 3. Hvis omsætningen i en erhvervsdrivende fond eller forening inden for de seneste tre år har været over 30 mio.kr., skal en offentlig forskningsinstitutions deltagelse i ledelsen af

fonden eller foreningen følge § 5, stk. 1, medmindre andet følger af gavedivers eller stifters vilje.

Øvrige bestemmelser

§ 14. Rådet for Teknologi og Innovation kan rådgive ministeren for videnskab, teknologi og udvikling om §§ 4-9 i denne lov, herunder om relationen til øvrige aktiviteter til fremme af teknologioverførsel.

Ikrafttræden mv.

§ 15. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Stk. 2. For eksisterende aftaler efter § 47 i universitetsloven, kan §§ 10-12 og § 13, stk. 3, dog tidligst få virkning fra 1. juli 2005.

Stk. 3. Loven omfatter ikke Danmarks Tekniske Universitets ejerskab af SCION*DTU A/S, DTU Innovation A/S og Bioneer A/S, bortset fra at disse selskabers ejerandele i andre selskaber skal medregnes ved opgørelsen af Danmarks Tekniske Universitets ejerandele efter § 8, stk. 2, og § 9, stk.1, nr.1.

Stk. 4. Loven begrænser ikke Statens Serum Instituts bemyndigelser i henhold til anden lovgivning.

§ 16. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Almindelige bemærkninger

Baggrund for lovforslaget

Danske og europæiske virksomheder konkurrerer i stigende grad på viden og teknologi. Derfor har EU-landene i fællesskab vedtaget at arbejde for en udbygning af forskningen og for en mere effektiv overførsel af nye ideer og opfindelser fra den offentlige forskning til erhvervslivet.

Over de senere år er flere danske forskningsinstitutioner kommet i gang med at patentere egne opfindelser. Imidlertid har arbejdet med kommercialisering af forskningsresultater budt på en række vanskeligheder.

Professionel teknologioverførsel stiller på én gang krav om en kombination af teknisk, juridisk og kommerciel ekspertise. Med lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner (forskerpatentloven) fra 1999 fik institutionerne pligt til aktivt at arbejde for erhvervsmæssig nyttiggørelse af forskningens resultater. Samtidig var det forudsat, at institutionerne alene skulle opbygge et begrænset administrativt beredskab til at understøtte kommercialiseringen, mens den specialiserede ekspertise skulle rekvireres fra det private marked.

I overensstemmelse hermed har de fleste patentaktive institutioner opbygget interne patentenheder. Derimod har samspillet med det private marked ikke skabt det forventede udbud af ekspertise. Med de hidtidige rammer har det derfor ikke været muligt at opnå det ønskede beredskab for teknologioverførsel.

For bedre at udnytte det kommercielle potentiale i forskningen er der fremover brug for at styrke teknologioverførslen på flere fronter. Den opsøgende indsats i forskningsmiljøerne bør udbygges, og institutionernes opfindere bør i højere grad have tilbud om assistance fra sagkyndige inden for patentering og kommercialisering. Den forretningsmæssige vurdering af nye opfindelser bør styrkes, og markedsføringen af forskerpatenter bør tilføres nye kræfter. Hertil kommer, at erhvervslivet forventer en professionel og forretningsmæssig betjening, når der indgås licensaftaler i relation til opfindelser fra den offentlige forskning.

Det betyder, at der er brug for at skabe nye muligheder, således at teknologioverførslen fra den offentlige forskning kan organiseres mere effektivt. Samtidig er det vurderingen, at en sådan organisering forudsætter et udbygget samarbejde, hvor flere institutioner, innovationsmiljøer mv. går sammen om at udvikle markedet og løfte opgaverne med patentering, licensformidling og servicering af forskningens samarbejdspartnere i erhvervslivet.

I en række af vore nabolande er det almindeligt, at offentlige forskningsinstitutioner organiserer deres aktiviteter med teknologioverførsel i selskabsform. Efter gældende lovgivning har danske universiteter og sektorforskningsinstitutioner ikke en tilsvarende mulighed. Endvidere har det været et ønske, at offentlige forskningsinstitutioner skulle have lettere adgang til at engagere sig økonomisk i innovationsmiljøer mv. Det er regeringens vurdering, at man ved at skabe sådanne muligheder vil kunne fremme samarbejdet og øge omsætningen af patenter og licenser til erhvervslivet.

Kommercialisering af opfindelser fra forskningen kan også ske ved etablering af nye højteknologiske virksomheder. Et særligt problem for sådanne virksomheder er muligheden for at rejse den nødvendige startkapital. Derfor er det en fordel, hvis nye virksomheder kan betale for patentrettigheder mv. med aktier eller anparten i virksomheden frem for kontant betaling. Hidtil har der været begrænset mulighed for at betale for rettigheder fra den offentlige forskning med ejerandele. Mulighederne har alene omfattet nogle former for immaterielle rettigheder og alene betaling med aktier. Det er regeringens vurdering, at man ved at fjerne disse begrænsninger vil kunne fremme etableringen af nye forskningsbaserede virksomheder.

Lovforslagets formål

På denne baggrund fremsætter regeringen nærværende lovforslag, som skal give offentlige forskningsinstitutioner mulighed for at stifte og eje selvstændige selskaber for teknologioverførsel. Lovforslaget har til formål at styrke konkurrenceevnen ved at fremme omsætningen af ny viden og teknologi fra den offent-

lige forskning til erhvervslivet, herunder etablering af nye forskningsbaserede virksomheder. Lovforslaget tilsigter herunder:

- At skabe større handlefrihed og professionalisme i arbejdet med kommercialisering. Selskaber med egen direktion og bestyrelse kan sikre en effektiv beslutningsgang, når der indgås aftaler med industrielle kunder.
- At bane vej for etablering af nye slagkraftige enheder for teknologioverførsel. Det bliver lettere at opnå kritisk masse i indsatsen, hvor flere institutioner går sammen i fælles selskabsdannelse.
- At lette rekruttering af specialister til teknologioverførsel. Selskabsformen giver mulighed for at opbygge kommercielt orienterede faglige miljøer, der kan tiltrække medarbejdere med særligt eftertragtede kompetencer.
- At begrænse risikoen for tab af offentlige midler. Ved at lade teknologioverførslen foregå i regi af private selskaber kan offentlige forskningsinstitutioner begrænse deres risiko til værdien af egen ejerandel i de pågældende selskaber.
- At skabe klare skillelinier mellem videnskabelige og kommercielle interesser i forskningen. Institutionerne kan koncentrere sig om forskning og undervisning, mens de kommercielle aktiviteter med teknologioverførsel foregår i regi af et selvstændigt selskab.
- At samtænke universiteternes engagement i selskaber, fonde og foreninger. Reguleringen af universiteternes udgifter til eksterne samarbejder bliver samlet i ét regelsæt.

Lovforslaget skal ses i forlængelse af lov om universiteter og L19 forslag til lov om sektorforskningsinstitutioner, der understreger institutionernes opgave med at udveksle viden med det omgivende samfund.

Lovforslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med loven om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner. I kraft af denne lov har universiteterne siden 2000 kunnet overtage retten til de opfindelser, der er gjort som led i egen forskning. Samtidig er der skabt en økonomisk incitamentsstruktur, hvor både forskere og institutioner får del i overskuddet, når patentrettighederne udnyttes erhvervsmæssigt.

Som supplement til dette sigter det foreliggende lovforslag på at skabe en professionel og markedsorienteret organisation ejet af institutionerne, der kan understøtte arbejdet med forskerpatenter og styrke samarbejdet med innovationsmiljøer og forskerparker om nye forskningsbaserede virksomheder. Dette lovforslag og lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner er på denne måde komplementære ele-

menter i en sammenhængende indsats for at fremme erhvervsmæssig nyttiggørelse af idéer og opfindelser fra dansk forskning.

Herudover erstatter lovforslaget de bestemmelser om universiteternes samarbejde med fonde og foreninger, som fulgte af den tidligere universitetslov.

Endelig skal lovforslaget virke i sammenhæng med lov om teknologi og innovation, hvorefter videnskabsministeren godkender teknologiske serviceinstitutter og innovationsmiljøer. Efter lov om teknologi og innovation udarbejder Rådet for Teknologi og Innovation på en række sagsområder indstillinger til videnskabsministerens afgørelse. Dette råd foreslås derfor tildelt mulighed for at rådgive videnskabsministeren også i spørgsmål, der vedrører samspillet mellem godkendte teknologiske serviceinstitutter, innovationsmiljøer og selskaber for teknologioverførsel, som stiftes i medfør af dette lovforslag.

Lovforslagets hovedpunkter

Lovforslaget indebærer, at universiteter og sektorforskningsinstitutioner får hjemmel til at stifte og eje selvstændige aktieselskaber for teknologioverførsel. Disse aktieselskaber skal enten selv kunne varetage kommercielle opgaver med patenter og licenser eller gå sammen om etablering af fælles selskaber for teknologioverførsel, der kan stå for kommercialiseringen af forskningsresultater på tværs af flere institutioner.

For at styrke samarbejdet om teknologioverførsel og etablering af nye vækstvirksomheder skal institutionernes aktieselskaber endvidere kunne indgå som medejere af innovationsmiljøer og forskerparker. Herudover skal institutionernes selskaber kunne foretage apportindskud af immaterielle rettigheder til gengæld for ejerandele i erhvervsdrivende virksomheder, der modner eller udnytter disse rettigheder med henblik på konkret produktion. Dog må institutionernes selskaber ikke opnå bestemmende indflydelse i sådanne virksomheder.

Intentionen er, at der via selskabsmodellen kan opnås en professionel og markedsorienteret organisation for teknologioverførsel fra den offentlige forskning. Som centrale principper i lovforslaget lægges der herunder op til:

- At institutionernes selskaber drives på markedsvilkår og underlægges almindelig selskabsbeskatning.
- At der er en adskillelse af institutionernes og selskabernes økonomi.
- At der skal være fuld gennemsigtighed om institutionernes økonomiske engagement i private selskaber.

F. t. l. om teknologioverførsel m.v. ved offentlige forskningsinstitutioner

- At institutionernes engagement i egne selskaber ikke må give anledning til konkurrenceforvridning.

Endelig samler lovforslaget reguleringen af universiteternes muligheder for at anvende midler i det eksterne samarbejde. Lovforslaget omfatter således ikke blot en ny mulighed for at indskyde kapital i egne selskaber, men erstatter også de muligheder for støtte til fonde og foreninger, som fulgte af den tidligere universitetslov.

For institutionernes forskere og ledelse indebærer lovforslaget en række nye muligheder og frihedsgrader. Med adgangen til at etablere selvstændige selskaber for teknologioverførsel opnår institutionerne en professionel forretningspartner i arbejdet med patenter og licenser, der er fortrolig med både forskningens og erhvervslivets vilkår. Samtidig vil de nye selskaber have frihed til at engagere sig i forskerparker og innovationsmiljøer og samarbejde om etablering af nye iværksættervirksomheder, også når de etableres med status af anpartsselskab.

Herudover lægger lovforslaget op til et tæt samarbejde med de godkendte teknologiske serviceinstitutter, amter og kommuner (i praksis sygehusvæsenet). I det omfang, der er hjemmel hertil i anden lovgivning, forudsættes disse parter således at kunne indgå ved etablering af fælles selskaber for teknologioverførsel sammen med et eller flere af institutionernes nye selskaber.

For institutionernes kunder og samarbejdspartnere i industrien vil lovforslaget skabe en enklere adgang til immaterielle rettigheder fra den offentlige forskning. Markedet for forskningsbaserede patenter og licenser vil blive mere gennemsigtigt, og de nye selskaber for teknologioverførsel vil have en organisation og arbejdsform, der er velkendt for erhvervslivet.

Relation til anden lovgivning

Lovforslaget supplerer den bestemmelse i lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner, hvorefter institutionerne selv kan modtage aktier som betaling for overdragelse af immaterielle rettigheder, for eksempel når en opfindelse udnyttes ved etablering af en iværksættervirksomhed.

Omtalte lov vil blive evalueret i foråret 2004. På baggrund af denne evaluering vil det samlet blive vurderet, hvorvidt der er grundlag for at tage loven op til revision. Videnskabsministeren vil, når evalueringen foreligger, give en redegørelse om dette inden udgangen af Folketingssamlingen 2003/2004.

Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget indebærer øgede frihedsgrader for universitetets og sektorforskningsinstitutioners organisering af arbejdet med teknologioverførsel.

Det forudsættes, at det offentlige kapitalindskud i institutionernes aktieselskaber tilvejebringes ved, at institutionerne indskyder egne midler. Kapitalindskuddet, som kan fordeles over en flerårig periode, skal for hver institution holdes inden for en økonomisk ramme på maksimalt 3 procent af institutionens omsætning ved forsknings- og udviklingsaktiviteter, som opgjort i den seneste officielle forskningsstatistik, eller 5 mio. kr. I det omfang rammen udnyttes, vil der i de pågældende år ske en reduktion i de frie midler, der ellers ville have stået til rådighed for institutionernes øvrige opgaver. Det forudsættes dog, at institutionernes indskud ikke sker på bekostning af universiteternes undervisningsaktiviteter eller sektorforskningens myndighedsopgaver. Endvidere forudsættes den foretagne investering på længere sigt modsvaret af udbytte fra selskabet. Efter forslaget vil dette udbytte skulle anvendes inden for institutionens formål.

For så vidt angår institutioners mulighed for at støtte fonde og foreninger er dette for universiteternes vedkommende en videreførelse af den tilsvarende hjemmel i den tidligere universitetslovs § 10, stk. 2.

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Organisering af institutionernes aktiviteter med teknologioverførsel i selskabsform vil i højere grad svare til erhvervslivets egen arbejdsform.

Ved at fremme etableringen af en professionel organisation for teknologioverførsel vil lovforslaget skabe bedre vilkår for erhvervsvirksomheder, der ønsker at indgå aftaler om udnyttelse af immaterielle rettigheder fra den offentlige forskning.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget indebærer ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget indebærer ingen miljømæssige konsekvenser.

Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget notificeres i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele til Europakommissionen.

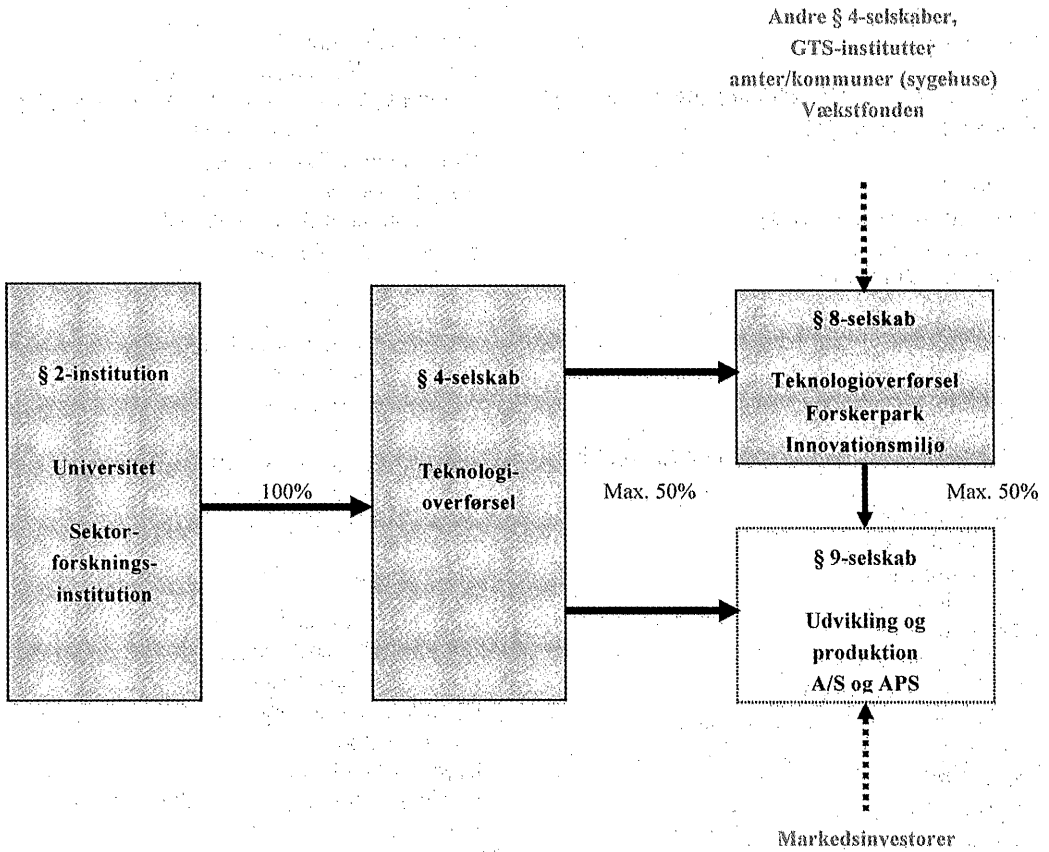
Høring

Fortegnelse over hørte myndigheder, institutioner og organisationer er medtaget som bilag.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser / Mindreudgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	På længere sigt mulighed for øgede indtægter for institutionerne via salg af immaterielle rettigheder og aktieudbytte	Kapitalindskud tilvejebringes af institutionernes egne midler
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Øgede frihedsgrader for institutionernes organisering af arbejdet med teknologioverførsel	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Forbedrede vilkår for erhvervslivet gennem lettere indgåelse af aftaler om køb af patenter og licenser fra den offentlige forskning	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget notificeres i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele til Europakommissionen	

Ejerskabsforhold i selskabsmodel for teknologioverførsel

Høringsliste**Forslag til lov om teknologioverførsel mv. ved offentlige forskningsinstitutioner****Ministerier:**

Beskæftigelsesministeriet
 Finansministeriet
 Forsvarsministeriet
 Indenrigs- og Sundhedsministeriet
 Integrationsministeriet
 Justitsministeriet
 Kirkeministeriet
 Kulturministeriet
 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiske-
 ri
 Miljøministeriet
 Skatteministeriet
 Socialministeriet
 Statsministeriet
 Trafikministeriet
 Udenrigsministeriet
 Undervisningsministeriet
 Økonomi- og Erhvervsministeriet

Universiteter

Aalborg Universitet
 Aarhus Universitet
 Danmarks Farmaceutiske Universitet
 Danmarks Pædagogiske Universitet
 Danmarks Tekniske Universitet
 Handelshøjskolen i København
 Handelshøjskolen i Århus
 IT-Universitetet i København
 Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole
 Københavns Universitet
 Roskilde Universitetscenter
 Syddansk Universitet

Sektorforskningsinstitutioner

Arbejdsmiljøinstituttet
 By & Byg - Statens Byggeforskningsinstitut
 Danmarks Fiskeriundersøgelser
 Danmarks JordbrugsForskning
 Danmarks Miljøundersøgelser
 Danmarks og Grønlands Geologiske Undersø-
 gelse
 Danmarks TransportForskning
 Danmarks Veterinærinstitut
 Dansk Rumforskningsinstitut

Forskningscenter Risø
 Forsvarets Forskningstjeneste
 Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning
 John F. Kennedy Institutet
 Kort- og Matrikelstyrelsen
 Socialforskningsinstituttet
 Statens Institut for Folkesundhed
 Statens Serum Institut

Innovationsmiljøer

CAT-Symbion Innovation A/S
 DTU Innovation A/S
 HIH Development A/S
 NOVI Innovation A/S
 Syddansk Innovation A/S
 Teknologisk Innovation A/S
 Østjysk Innovation A/S

Råd, fonde mv.

Akademiet for de Tekniske Videnskaber
 Danmarks Grundforskningsfond
 Danmarks Erhvervsråd
 Danmarks Forskningsråd
 Forskningsrådene
 Kammeradvokaten
 Det Kongelige Danske Videnskabernes Sel-
 skab
 Rigsrevisionen
 Rådet for Teknologi og Innovation
 Teknologirådet
 Vækstfonden
 Det Økonomiske Råd

Organisationer mv.

Akademikernes Centralorganisation
 Den Almindelige Danske Lægeforening
 Amtsrådsforeningen i Danmark
 Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
 Byggematerialeindustrien
 CO-industri
 Danish Venture Capital Association (DVCA)
 Danmarks ErhvervsforskningsAkademi
 (DEA)
 Danmarks Jurist- og Økonomforbund
 Dansk Arbejdsgiverforening
 Dansk Byggeri
 Dansk Forening for Industriens Patent- og Va-
 remærkespecialister
 Dansk Handel & Service

Dansk Industri	Ingeniørforeningen i Danmark (IDA)
Dansk Magisterforening	IT-Brancheforeningen
De Danske Patentagenter Forening	ITEK – Branchefællesskab for IT-, tele-, elektronik- og kommunikationsvirksomheder
Danske Studerendes Fællesråd	KL
Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark	Landbrugsraadet
Foreningen af Forskerparker i Danmark	Landsorganisationen i Danmark
Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI)	LIF – Lægemedelindustriforeningen
Foreningens af Universitets- og Handelshøjskolestuderende	Medicon Valley Academy
FødevareIndustrien	Ph.d.-nettet
GTS	Rektorkollegiet
Hovedstadens Sygehusfællesskab (H:S)	Sektorforskningens Direktørkollegium

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovforslagets formål afspejler behovet for at fremme økonomisk vækst i samfund og erhvervsliv ved at styrke den teknologiske konkurrenceevne. Den offentlige forskning udgør en væsentlig kilde til nye ideer og opfindelser, som kan stimulere den teknologiske udvikling. Forslaget sigter mod at skabe en effektiv udnyttelse af dette potentiale ved at fremme omsætningen af viden og teknologi mellem den offentlige forskning og erhvervslivet.

Forslaget sigter tillige mod at skabe enklere rammer for offentlige forskningsinstitutioners samarbejde med fonde og foreninger, jf. § 47 i lov nr. 403 af 28. maj 2003 om universiteter (universitetsloven) og bemærkningerne hertil.

Lovforslaget udgør en opfølgning på regeringens handlingsplan »Nye veje mellem forskning og erhverv - fra tanke til faktura« fra september 2003. Status og udfordringer for teknologioverførsel i Danmark er nærmere beskrevet i baggrundsrapporten til denne handlingsplan, kapitel 5, Videnskabsministeriet, september 2003.

Også i EU tillægges indsatsen for at fremme teknologioverførsel særlig prioritet. Således udgør lovforslaget tillige en opfølgning på Rådets resolution om konkurrenceevne, jf. resolution af 22. september 2003 om investering i forskning med henblik på europæisk vækst og konkurrenceevne (Council Resolution of 22 September 2003 on investing in research for European growth and competitiveness (2003/C 250/02))

Rådet, og hermed også den danske regering, har herunder tiltrådt følgende erklæringer:

”Rådet bekræfter, at investering i forskning og teknologisk udvikling og fremme af innovation og overførsel af viden er af afgørende betydning for at øge Europas konkurrenceevne og den strategi, som Det Europæiske Råd i Lissabon fastlagde for Europas økonomiske, sociale og miljømæssige udvikling, og at der er et særligt behov for at fremme og forbedre vilkårene for flere private investeringer med henblik på forskning og innovation.”

”Rådet erkender, at grundforskning, et bredt og dynamisk vidensgrundlag, tilstrækkelige og højt kvalificerede menneskelige ressourcer, forskningsinfrastruktur samt mekanismer til effektiv overførsel af teknologi er af afgørende betydning for videnssamfundets vedvarende udvikling.”

Med dette lovforslag skabes der grundlag for etablering af en professionel og markedsorienteret organisation for teknologioverførsel i Danmark. Herunder tilsigter lovforslaget at fremme erhvervsmæssig nyttiggørelse af den offentlige forsknings resultater både gennem salg af patenter og licenser til den eksisterende industri og ved etablering af nye forskningsbaserede virksomheder.

Til § 2

Bestemmelsen i § 2 afgrænser lovens anvendelsesområde, således at institutioner omfattet af lov om universiteter (universitetsloven), jf. lov nr. 403 af 28. maj 2003, umiddelbart er omfattet af lovforslaget.

Institutioner omfattet af lov om sektorforskningsinstitutioner, jf. lov nr. 1076 af 20. december 1995, er tilsvarende omfattet af lovforslagets bestemmelser, hvis den ressortansvarlige minister giver bemyndigelse hertil. Dog vil sektorforskningsinstitutioner altid være omfattet af reglerne omtalt i lovforslagets § 3. Det bemærkes, at videnskabsministeren den 8. oktober 2003 fremsatte forslag til lov om sektorforskningsinstitutioner i Folketinget, jf. L 19.

Kompetencen til at træffe afgørelser, herunder eventuelle afgørelser omfattet af forvaltningsloven, ligger hos den enkelte forskningsinstitution, herunder den sektorforskningsinstitution, som efter § 2, stk. 3, er bemyndiget hertil af vedkommende minister. Hvorvidt afgørelser omfattet af forvaltningsloven vil kunne påklages til vedkommende minister, følger af den respektive institutionslovgivning. For universiteternes vedkommende lov nr. 403 af 28. maj 2003 om universiteter, hvorefter der ikke er klageadgang til ministeren, idet der er tale om selvejende institutioner. For sektorforskningsinstitutionernes vedkommende følger det af videnskabsministerens forslag L 19s forslag

til § 13, at vedkommende minister har mulighed for at afskære klageadgangen.

I *stk. 2* defineres teknologioverførsel. Ved *immaterielle rettigheder* forstås fx sådanne enerettigheder, som kan beskyttes efter patentloven, brugsmodelloven, designloven, ophavsretsloven, varemærkeloven og lov om plantenyheder eller fx andre rettigheder, som kan håndhæves efter markedsføringsloven.

Ved *identifikation* af immaterielle rettigheder forstås for eksempel opsøgende arbejde i offentlige forskningsmiljøer. Et eksempel på en opgave, som et § 4 selskab kan få tildelt af institutionen, er at afsøge potentielle opfindelser i igangværende forskningsprojekter gennem dialog med forskere og forskningsledere.

Ved *vurdering* af immaterielle rettigheder forstås for eksempel en tidlig evaluering af muligheden for at beskytte rettighederne til en given opfindelse. Forud for beslutning om patentering skal der herunder foretages undersøgelser af opfindelsens nyhedsværdi og opfindeshøjde i forhold til eksisterende viden og teknologi. Endvidere skal der foretages en tidlig vurdering af det kommercielle marked for opfindelsen og en risikovurdering vedrørende krænkelse af andres patentrettigheder.

Ved *beskyttelse* af immaterielle rettigheder forstås for eksempel patentering af en given opfindelse. Som led i patentbeskyttelsen skal der udarbejdes og indgives ansøgning om patent, ofte med bistand fra et patentbureau. Endvidere skal der afholdes gebyrer til nationale eller internationale patentmyndigheder.

Ved *markedsføring* af immaterielle rettigheder forstås for eksempel en opsøgende indsats blandt potentielle industrielle kunder. Markedsføring af immaterielle rettigheder kan endvidere omfatte promovning af rettigheder og ny teknologi via annoncering i nationale eller internationale fagtidsskrifter, databaser, internetportaler mv.

Ved *overdragelse* af immaterielle rettigheder forstås for eksempel salg af patenter eller udstedelse af licens til industrielle virksomheder, der udnytter den pågældende opfindelse erhvervsmæssigt. Herunder forstås også opgaven med forvaltning af patentporteføljer og eventuelle ejerandele i erhvervsdrivende virksomheder, som selskabet måtte erhverve i medfør af lovforslagets § 9.

I høringsfasen har der været rejst en række spørgsmål om relationen mellem dette lovforslag og lov nr. 347 af 2. juni 1999 om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner.

Efter lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner kan offentlige forskningsinstitutioner

gøre krav på rettighederne til en opfindelse gjort af en ansat som led i dennes arbejde på institutionen. Såfremt en sådan rettighed udnyttes erhvervsmæssigt, har den pågældende opfinder krav på et rimeligt vederlag fra institutionen. Beregningen af dette vederlag bygger på et princip om overskudsdeling i relation til den konkrete sag. Det skal i den forbindelse understreges, at institutionen først kan afhænde en opfindelse, når der er sket en afklaring af ejerforholdet til opfindelse mellem den ansatte og institutionen. Institutionens eventuelle overdragelse til et § 4 selskab er således den ansatte uvedkommende.

Stk. 3. Da kredsen af sektorforskningsinstitutioner har en meget forskelligartet opgaveprofil, må det være den enkelte ressortminister, der som bevillingsansvarlig for sektorforskningsinstitutionen skal afgøre, om det vil være formålstjenligt, at den pågældende institution opretter et aktieselskab for at fremme teknologioverførsel. Aktiviteter med hjemmel i dette lovforslag vil være undergivet den ressortansvarlige ministers ansvar og instruktionsbeføjelse. Det vil således fortsat alene være forskning, som den enkelte sektorforskningsinstitution udfører uafhængigt af ressortministeren, jf. videnskabsministerens forslag, L 19, § 2, stk. 2.

Desuden må sektorforskningsinstitutioner ikke have ejerandele i eller på anden måde deltage i et selskab efter reglerne i dette lovforslag, hvis institutionen samtidig har en myndighedsopgave over for det pågældende selskab, idet der i så fald kan opstå interessekonflikter, der er i modstrid med udøvelsen af myndighedsrollen.

For så vidt angår forskningsinstitutioner under kommuner, amtskommuner og Hovedstadens Udviklingsråd råder de allerede over muligheder for at engagere sig i private selskabsdannelser via anden lovgivning.

Ifølge lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 608 af 2. juni 1999 med senere ændringer, kan kommuner, amtskommuner og Hovedstadens Udviklingsråd (HUR) deltage finansielt og ledelsesmæssigt i selskaber, der med henblik på salg, forarbejder og videreudvikler viden samt produkter og tjenesteydelser, som er oparbejdet i kommunen eller amtskommunen i forbindelse med løsning af kommunale eller amtskommunale opgaver. De selskaber, hvori der foretages indskud, kan ud over kommunal og amtskommunal viden afsætte dermed sammenhængende privat viden samt produkter og tjenesteydelser byggende på denne viden, men må ikke drive anden virksomhed.

Endelig findes der i lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter, jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 6. marts 1996 med senere ændringer, mulighed for at fremme kommunernes, amtskommunernes og HURs medvirken i den lokale erhvervsudvikling, at styrke de offentlige myndigheders samarbejde om erhvervsudvikling og at udvikle samarbejdet mellem offentlige myndigheder og de private erhverv om erhvervsudvikling. Dette kan ske ved at kommuner og amtskommuner yder tilskud til erhvervsudviklingsaktiviteter, jf. § 2, stk. 2.

Disse love blev vedtaget på baggrund af motiveret dagsorden nr. D 19 af 18. april 1991, der opfordrede den daværende regering til at fremsætte ”forslag til udvidede rammer for erhvervspolitisk samarbejde mellem private virksomheder, stat, kommuner og amter vedrørende erhvervsudviklingsprojekter, systemeksport, regionale udviklingsprogrammer og finansiering af EF-programmer, dog således at der ikke sker konkurrenceforvridning i forhold til det private erhverv.”

Dette lovforslag skal sammenholdt med lovgivningen om kommuners, amtskommuners og HURs samarbejde med aktieselskaber mv. ses som endnu et redskab til at professionalisere teknologioverførslen, herunder overførslen af viden, fra det offentlige system til erhvervslivet.

Til § 3

§ 3 præciserer, hvorledes en offentlig forskningsinstitution skal agere, når den indgår aftaler, der har kommercielt sigte. Aftaler om rekvireret forskning, som er en privatretlig aftale, vil være omfattet, mens aftaler om samfinansieret forskning, der er finansieret af både offentlige og private midler, ikke er omfattet. Disse aftaletyper er nærmere beskrevet i det tidligere Forskningsministeriums publikation fra august 2000 om ”Samarbejdsaftaler mellem universiteter og erhvervsvirksomheder”, som kan findes på www.vtu.dk under publikationer.

Der henvises i den forbindelse til Finansministeriets budgetvejlednings regler om prisfastsættelse, jf. www.oav.dk, i forbindelse med fx salg af institutionens ydelser til en anden juridisk person, som eksempelvis et aktieselskab stiftet efter forslaget § 4 eller en anden tredjemand. Det betyder, at prissætningen af de ydelser, der overdrages fra den offentlige forskningsinstitution til aktieselskabet, som hovedregel skal være på niveau med priserne på et sammenligneligt privat marked.

Dernæst skal den offentlige forskningsinstitution, i forbindelse med køb af fx tjenesteydelser fra et sel-

skab stiftet efter § 4, iagttage de statslige regler om udbud, jf. Finansministeriets cirkulære nr. 159 af 17. december 2002 om udbud og udfordring af statslige drifts- og anlægsopgaver og EU's udbudsregler.

EU's udbudsregler findes først og fremmest i de fire udbudsdirektiver, der regulerer køb af varer og en række tjenester - over visse beløbsgrænser - samt større bygge- og anlægsopgaver. Se nærmere om disse regler på Konkurrencestyrelsens hjemmeside www.ks.dk.

Når et selskab stiftet efter lovforslagets § 4 fx køber immaterielle rettigheder af forskningsinstitutionen efter lov nr. 347 af 2. juni 1999 om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioners § 14, stk. 1, er selskabet at betragte som tredjemand. Overdragelse af immaterielle rettigheder efter lov nr. 347 af 2. juni 1999 fra institutionerne til selskaber stiftet efter § 4 skal ske mod betaling til markedspris. Det kan i den forbindelse aftales, at betaling for overdragelse af sådanne rettigheder først skal forfalde i form af royalty til institutionen, når selskabet har opnået en indtjening eller et overskud gennem videresalg.

Konkurrence- og statsstøtteregler

Den offentlige forskningsinstitution skal iagttage de til enhver tid gældende konkurrence- og statsstøtteregler. Lovforslaget indeholder således ikke bestemmelser, der begrænser Konkurrencestyrelsens muligheder for at gribe ind over for konkurrencebegrænsende aftaler, misbrug af dominerende stilling eller konkurrenceforvridende støtte.

Institutionerne, selskaber stiftet efter forslaget § 4 og de selskaber, hvor institutionerne har ejerandele i, er underkastet konkurrenceloven og EF-Traktatens artikel 81 og 82 samt evt. EFs Fusionskontrollforordning.

Konkurrencerådet påser overholdelsen af bestemmelserne i EF-traktaten.

De i lovforslaget nævnte institutioner og selskaber er endvidere omfattet af konkurrencelovens § 11 a og EF-traktatens bestemmelser om statsstøtte, jf. artikel 87-89.

Konkurrencelovens § 11 a giver Konkurrencerådet mulighed for at udstede påbud om, at støtte, der ydes eller er ydet ved hjælp af offentlige midler til fordel for bestemte former for erhvervsvirksomhed, skal bringes til ophør eller tilbagebetales. Påbud kan udstedes, når støtten opfylder følgende kriterier: Støtten skal have til formål eller til følge at forvride konkurrencen på det danske marked eller en del heraf, og støtten skal ydes eller være ydet uden hjemmel i offentlig regulering.

EF-traktatens artikel 87 regulerer de tilfælde, hvor en støtte påvirker samhandlen mellem medlemsstater. Kommissionen er enekompetent til at erklære en støttestøtning for forenelig med fællesmarkedet.

I dette lovforslag vil det være nærliggende at antage, at støtte vil være omfattet af traktatens regler og ikke af § 11 a, da støtte til forskning og udvikling vil kunne påvirke handlen over grænserne.

EU's statsstøttebegreb og udviklingen af dette i Kommissionens og EF-Domstolens praksis er vejledende for Konkurrencerådets fortolkning af, hvad der vil kunne betragtes som konkurrencebegrænsende erhvervsstøtte efter konkurrenceloven. EU's statsstøttebegreb gennemgås derfor i det følgende.

Det følger af art. 87, at følgende 4 betingelser skal være opfyldt, for at der er tale om anmeldelsespligtig statsstøtte i traktatens forstand:

1. Der skal være tale om støtte ydet af det offentlige ved hjælp af offentlige midler.
2. Støtten skal udgøre en økonomisk fordel for virksomheden.
3. Støtten skal være til fordel for visse virksomheder eller visse produktioner, enkelte virksomheder eller grupper af virksomheder (selektivitetskriteriet).
4. Støtten skal påvirke samhandlen mellem medlemsstaterne og fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene på markedet.

Se endvidere nærmere på www.ks.dk om konkurrence- og statsstøttereglerne.

Som det fremgår, skal lovforslaget notificeres hos EU-Kommissionen. Dette sker for at få godkendt, at lovforslaget ikke indebærer nogen krænkelse af EU's regler om statsstøtte.

Til § 4

Til at fremme lovforslagets formål foreslås det, at en offentlig forskningsinstitution kan stifte og eje ét aktieselskab. Herudover kan institutionen være medejer i et eller flere selskaber, som er stiftet af andre institutioner efter denne lov.

Forslaget giver således et hjemmelsgrundlag, som ikke findes i dag. Det skal dog samtidig understreges, at der ikke heri er indbygget en pligt for institutionerne til at stifte og eje eller være medejer i et aktieselskab.

Med bestemmelsen gives der mulighed for, at en offentlig forskningsinstitution kan stå som ene-ejer af et § 4 selskab. Desuden åbnes der mulighed for, at institutionen kan eje aktier i et eller flere § 4 selskaber, som er stiftet af andre institutioner. Ene-ejer kan fx være aktuelt, hvor institutionen lægger vægt på, at der

er et tæt interessefællesskab mellem institutionen og selskabet, jf. dog forslaget § 3. Sameje af et § 4 selskab kan for eksempel være aktuelt, hvor der er behov for at samle den kommercielle ekspertise inden for et givet fagområde.

Med dette forslag ønskes også at undgå en unødigt fragmentering af økonomiske og personalemæssige ressourcer, idet antallet af selskaber samlet set ikke vil kunne overstige antallet af institutioner omfattet af lovforslaget.

Grundet § 4 selskabernes nære tilknytning til de offentlige forskningsinstitutioner forudsættes § 4 selskabernes vedtægtsmæssige hjemsted og hovedkontor at være i Danmark, fx sammenfaldende med eller i nær tilknytning til de forskningsinstitutioner, som har stiftet og ejer selskaberne. For god ordens skyld skal det i den sammenhæng præciseres, at selskaber efter lovforslagets §§ 8 og 9 er omfattet af EF-Traktatens artikel 43 om etableringsfrihed, hvilket betyder, at disse selskaber kan have vedtægtsmæssigt hjemsted og hovedkontor i EU og EØS lande.

Hvis det selskab, som institutionen med hjemmel i denne lov kan stifte, skulle gå konkurs, vil de bevilgende myndigheder særskilt skulle godkende en anmodning fra institutionen om at stifte endnu et selskab, jf. *stk.* 8. Institutionens kapitalindsud i et sådant selskab vil i givet fald skulle afholdes inden for de i *stk.* 2, angivne økonomiske rammer. Forslaget om retten til at stifte ét selskab udelukker således ikke muligheden for at stifte endnu et selskab i tilfælde af konkurs under forudsætning af de bevilgende myndigheders godkendelse.

De selskaber, som stiftes af universiteter, omfattet af lov om universiteter, er ikke statslige aktieselskaber, fordi det ikke er den danske stat, der ejer aktierne i det pågældende selskab, men det enkelte universitet, der udgør et selvstændigt retssubjekt.

Aktieselskaber stiftet af en sektorforskningsinstitution, som er omfattet af lov om sektorforskningsinstitutioner, er derimod statslige aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens (ASL) § 2 a. Baggrunden herfor er, at sektorforskningsinstitutionerne stadig er statsinstitutioner og derfor en del af den juridiske person staten. Konstruktionen svarer til, at en minister ejer aktier i et selskab på vegne af staten, men hvor en styrelse varetager ejerskabet på vegne af ministeren. Dette medfører blandt andet, at ministeriet selvstændigt vil kunne bestemme, om ejerskabet over selskabet faktisk skal varetages af selve sektorforskningsinstitutionen eller af ministeriet. Reelt vil det således være ministeren, der på vegne af den danske stat varetager ejerskabet af

selskabet, mens forskningsinstitutionen udelukkende varetager ejerskabet på vegne af ministeren.

Et statsligt aktieselskab er karakteriseret ved, at ministeren på vegne af staten direkte eller indirekte ejer aktierne i det pågældende selskab, jf. ASL § 2 a. I publikationen om "Statslige aktieselskaber - tilsyn, ansvar og styring", september 2003, som er udarbejdet af en tværministeriel arbejdsgruppe, hvor Finansministeriet, Justitsministeriet, Statsministeriet, Trafikministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet deltog, er spørgsmålet indgående behandlet. Publikationen kan hentes på www.fm.dk.

Endvidere henvises til publikationen af 12. januar 2004 "Staten som aktionær", som tillige kan hentes på www.fm.dk.

At selskaber med universiteterne som aktionærer ikke er statslige aktieselskaber betyder, at deres datterselskaber (§ 8 selskaber) heller ikke er det. Datterselskaberne skal derfor heller ikke følge reglerne for statslige aktieselskaber. Se nærmere under § 8.

Aktieselskaber efter § 4, som er stiftet og ejet i samarbejde mellem universiteter og sektorforskningsinstitutioner, har status af statslige aktieselskaber, hvis sektorforskningsinstitutionen/erne har moderselskabsstatus, jf. ASL § 2, stk. 2.

Generelt om statslige aktieselskaber kan det oplyses, at disse ikke er undergivet en særlig lovgivning, men alene er underlagt reglerne i ASL. Enkelte af bestemmelserne i ASL regulerer udelukkende statslige aktieselskaber.

Statslige aktieselskaber skal bl.a. i henhold til ASL § 157 b straks give meddelelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om væsentlige forhold, der vedrører selskabet og kan antages at få betydning for selskabets fremtid, medarbejdere, aktionærer og kreditorer. Som noget andet kan nævnes, at statslige aktieselskabers generalforsamlinger skal være åbne for pressen, jf. ASL § 65, stk. 3.

Statslige aktieselskaber skal følge den højeste standard i årsregnskabsloven inden for udarbejdelse af årsrapporter, regnskabsklasse D. Derudover skal statslige aktieselskaber i henhold til årsregnskabslovens § 131 udarbejde halvårsrapporter.

En samlet oversigt over bestemmelserne for statslige aktieselskaber i ASL og årsregnskabsloven er offentliggjort på Erhvervs- og Selskabsstyrelsens hjemmeside www.eogs.dk den 14. november 2003.

Se eventuelt Finans-, Justits-, Stats-, Trafik- og Økonomi- og Erhvervsministeriets publikation af september 2003 om "Statslige aktieselskaber - tilsyn, ansvar og styring" og "Staten som aktionær" af 12. januar 2004.

De af lovforslaget omfattede aktieselskaber er ikke underlagt Finansministeriets budgetvejledning, de statslige løn- og ansættelsesregler, offentlighedsloven, forvaltningsloven, EU's udbudsregler eller forsyningsvirksomhedsdirektivet.

Generelt om aktieselskaber, uanset om disse har status af statslige, gælder, at aktieselskabet er et selvstændigt retssubjekt med kommercielt sigte, som skal agere på markedsvilkår. Selskabet indgår aftaler i eget navn og hæfter med sin egen formue, der er adskilt fra den offentlige forskningsinstitutionens formue. Aktieselskabet må ikke kunne forveksles fx ved sit navn med stifteren eller stifterne, jf. principperne i markedsføringslovens § 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 699 af 17. juli 2000 med senere ændringer. Selskabets navn må derfor ikke indeholde elementer, som kan forveksles med den eller de offentlige forskningsinstitutioners navn. Omverdenen må således ikke vildledes på en sådan måde, at den tror, at når der indgås aftaler med aktieselskabet, er det reelt den offentlige forskningsinstitution, som står bag.

For god ordens skyld skal det præciseres, at selskabet ikke opnår nogen skattebegunstigelse, idet dette ville give selskabet en ikke tilsligt konkurrencefordel på markedet. Aktieselskabet afholder udgifterne til advokat mv. i forbindelse med stiftelsen af selskabet.

Efter *stk. 2* kan institutionen afholde udgifter til brug for stiftelsen af aktieselskabet og erhvervelse af aktier i selskaber stiftet efter *stk. 1*. Det er således forudsat, at det offentlige kapitalindskud og midler til brug for erhvervelse af aktier i disse selskaber tilvejebringes ved, at institutionerne anvender egne midler. Omfanget af forskningsinstitutionens engagement i aktieselskaber reguleres ved *stk. 2*, hvorefter den beløbsramme, som institutionen kan anvende til at stifte og eje selskaber, er fastsat. Det betyder, at det alene er den angivne beløbsramme, der styrer, hvor mange af disse selskaber institutionen kan indgå i som medejer. Oprettelse af de enkelte aktieselskaber vil ikke blive forelagt bevillingsmyndighederne.

For at sikre, at institutionens investering i et § 4 selskab ikke strider mod opfyldelsen af institutionens øvrige offentlige forpligtelser, fastsættes samtidig en øvre grænse for investeringen. Det akkumulerede kapitalindskud kan på ethvert indskudstidspunkt maksimalt udgøre 5 mio. kr. *eller* op til 3% af hver enkelt institutions omsætning på forsknings- og udviklingsaktiviteterne. Rammen på 3% af FoU-omsætningen opgøres på baggrund af seneste opgørelse i "Forskningsstatistik - forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor".

Hvis FoU-omsætningen falder, efter at der er foretaget maksimalt indskud op til de anførte grænser, skal institutionen ikke nedbringe sit indskud, men der kan først foretages nyt indskud, hvis FoU-omsætningen er steget så meget, at indskudsgrænsen ikke udnyttes fuldt ud.

For så vidt angår definitionen af forsknings- og udviklingsaktiviteter henvises til OECDs retningslinier afgrænsning af, hvilke aktiviteter der kan medregnes som forsknings- og udviklingsarbejde, jf. "Frascati Manual 1993". Frascati manualens afgrænsninger er ikke statiske, men revideres i takt med den teknologiske og videnskabelige udvikling.

Institutionens indskud må ikke ske på bekostning af undervisningsaktiviteterne for universiteternes ved-

kommende eller myndighedsopgaverne for sektor-forskningsinstitutionernes vedkommende.

Hvis flere institutioner i fællesskab ejer et aktieselskab efter lovforslagets § 4, kan hver institution inden for egen ramme indskyde midler i selskabet. Når flere institutioner går sammen, opnås hermed mulighed for et styrket kapitalgrundlag i det stiftede selskab.

Til illustration er indsat en beregningsoversigt baseret på Dansk Center for Forskningsanalyser Forskningsstatistik 2002, tabel 17, over 3% af omsætningen på forsknings- og udviklingsaktiviteterne for henholdsvis Danmarks Tekniske Universitet (DTU), IT-Universitetet i København (ITU), Københavns Universitet (KU) og Forskningscenter Risø.

Beregningseksempel år 2002 (i mio. kr.)

	DTU	ITU	KU	Risø
FoU-udgifter	1020	29	1790	442
3%	30,6	0,9	53,7	13,3
Maksimalt kapitalindskud	30,6	5,0	53,7	13,3

Beregningseksemplet viser, at for KU, DTU og Risø vil det maksimale indskud i et eller flere aktieselskaber svare til 3% af omsætningen på forsknings- og udviklingsaktiviteter. For ITU vil det maksimale indskud udgøre 5 mio. kr.

For en opgørelse af FoU-omsætningen ved samtlige universiteter og sektorforskningsinstitutioner henvises til den officielle forskningsstatistik fra Dansk Center for Forskningsanalyse, som for tiden varetager denne opgave. Den officielle forskningsstatistik kan findes på www.forskningsanalyse.dk.

Begrundelsen for fastsættelsen af loftet på 3% af omsætningen i forsknings- og udviklingsaktiviteterne kan bl.a. findes i AKT 281 af 16. august 2001, hvor det blev tiltrådt, at DTU kunne indskyde 4,7 mio. kr. som aktiekapital i DTU Innovation A/S, samt at Videnskabsministeriet kunne godkende yderligere indskud af aktiekapital i innovationsvirksomhed inden for en ramme af i alt 25 mio. kr., svarende til 3% af DTU's bevillinger til forskning som opgjort i finansloven.

Begrundelsen for grænsen på 5 mio. kr. er, at det også for institutioner med en mindre omsætning på forsknings- og udviklingsaktiviteter skal være muligt at stifte eller deltage i et selskab med et indskud, som kan give selskabet en volumen og dermed en kapital at arbejde med.

Institutionerne kan frit vælge, om de ønsker at benytte indskudsgrænsen på 3% af omsætningen på

forsknings- og udviklingsaktiviteter eller grænsen på de 5 mio. kr.

Endvidere er det frivilligt, om institutionen vil indskyde den maksimale kapital fra stiftelsen af et selskab på et senere tidspunkt eller slet ikke anvender det maksimalt mulige indskud.

Det bemærkes, at ifølge ASL § 1, stk. 3, skal et aktieselskab have en aktiekapital på mindst kr. 500.000.

Institutionen kan efter eget valg foretage kapitalindskud i et § 4 selskab i form af kontant kapital eller i form af apportindskud af andre værdier. Ifølge stk. 3, opgøres værdien på indskudstidspunktet. Ved institutionens erhvervelse af aktier i et eksisterende § 4 selskab opgøres værdien på det tidspunkt, hvor institutionen erhverver aktierne. Hvis en institution sælger aktier til en anden institution, skal salgsprovenuet fratrækkes forbruget i rammen i stk. 2.

Ved opgørelsen af beløbet ses der som udgangspunkt bort fra aktier erhvervet efter lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner, jf. lov nr. 347 af 2. juni 1999, § 16, stk. 2, aktier erhvervet som gave eller aktier omfattet af Justitsministeriets bekendtgørelse om anbringelse af fondes midler og bestyrelsesvederlag m.v. Disse porteføljer er ikke erhvervet i sammenhæng med denne lov, og derfor er der ikke en pligt til at medregne disse i opgørelsen, jf. stk. 4.

Hvis institutionen imidlertid måtte ønske at overdrage sådanne eksisterende aktieporteføljer til et § 4 selskab, kan aktierne enten medregnes som en del af

institutionens kapitalindskud eller overdrages mod betaling på markedsvilkår. Betingelserne for overdragelsen skal fremgå af årsrapporten, jf. § 4, stk. 7.

I opgørelsen efter stk. 2 vil også skulle medregnes institutionens udgifter til kapitalindskud eller aktiekøb, uanset om et selskab er gået konkurs. Det vil sige, tabte beløb vil også skulle medregnes i den samlede ramme efter stk. 2.

Stk. 5. Den eller de offentlige forskningsinstitutioner, som er aktionærer i et aktieselskab, skal alene eller tilsammen eje samtlige aktier i selskabet. Det kan betyde, at selskabets interesser ofte vil være sammenfaldende med aktionærernes.

Dog må forskningsinstitutionens ledelse ved beslutning om overdragelse af immaterielle rettigheder til aktieselskabet tage højde for, at institutionens og selskabets strategi for sådanne rettigheders kommercielle udnyttelse i nogle tilfælde kan være afvigende. Det kan for eksempel være tilfældet, hvor institutionen gennem langsigtet opbygning af en strategisk patentfamilie inden for et givet forskningsfelt ønsker at udnytte sine rettigheder til at indgå forskningssamarbejder med industrielle partnere, mens et selskab stiftet efter lovforslagets § 4 kan have en mere kortsigtet interesse i at sikre det bedst mulige økonomiske afkast. Institutionens ledelse må i sådanne tilfælde selvstændigt overveje, om der skal ske overdragelse til selskabet.

Opmærksomheden skal tillige henledes på, at en offentlig forskningsinstitution ikke vederlagsfrit kan overdrage immaterielle rettigheder eller frit kan henlægge aktiviteter i et § 4 selskab. Institutionen skal respektere Finansministeriets regler om prisfastsættelse i forbindelse med overdragelse af aktiviteter og udbudsreglerne i forbindelse med tildeling af offentlige kontrakter.

Ifølge forslaget *stk. 6* skal indtægter i form af udbytte fra selskabet anvendes inden for den eller de deltagende institutioners formål. Dette svarer til reglen i L 347 af 2. juni 1999 om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner, § 16, stk.1, hvorefter institutionens ledelse skal anvende indtægterne til aktiviteter inden for institutionens formål.

Endvidere skal institutionen, jf. *stk. 7* i årsrapporten oplyse omfanget af de midler, der er anvendt som indskud og til erhvervelse efter stk. 2. Ligeledes skal det fremgå, at transaktionerne mellem institutionen og selskabet er foregået efter reglerne beskrevet i bemærkningerne til § 3, om hvorledes offentlige myndigheder skal agere ved overdragelse og erhvervelse af ydelser fra tredjemand. Denne bestemmelse fore-

slås efter anvisning fra EU-Kommissionens konkurrencemyndighed.

Ifølge *stk. 8* kan stiftelse af et nyt selskab kun ske med de bevilgende myndigheders godkendelse, jf. stk. 1, hvorefter institutionen kan stifte og eje ét selskab.

Det foreslås i *stk. 9* at videnskabsministeren bebyndiges til efter godkendelse af de bevilgende myndigheder at regulere beløbsrammerne i stk. 2. Folkeetingets Finansudvalg kan således af ministeren blive anmodet om via et aktstykke at tage stilling til, om beløbene i stk. 2, kan reguleres inden for de givne tilskudsrammer. Endvidere vil en sådan regulering også kunne ske på finansloven.

Til § 5

De institutioner, som er aktionærer i § 4 selskabet, har via generalforsamlingen indflydelse på, hvem der bliver valgt til selskabets bestyrelse.

Aktieselskabet stiftet efter § 4 skal ledes således, som det er fastlagt i ASLs, bestemmelser. Efter ASL § 54 forestår bestyrelsen og direktionen ledelsen af selskabets anliggender. Aktionærernes ret til at træffe beslutning udøves på generalforsamlingen, jf. ASL § 65, stk.1. Generalforsamlingen er selskabets øverste myndighed, men lovgivningen har kun henlagt nogle få, overordnede og ekstraordinære beslutninger til generalforsamlingen, navnlig valg af bestyrelse og revisor, godkendelse af årsregnskab og anvendelse af årsresultatet, vedtægtsændringer og opløsning af selskabet.

Generalforsamlingen kan imidlertid træffe afgørelse også i spørgsmål, som loven ikke særligt har henlagt til generalforsamlingen. Generalforsamlingen kan træffe beslutning om ethvert forhold vedrørende selskabets anliggender med enkelte særlige undtagelser. Dette skal ske med respekt af, at ledelsen af selskabet forestås af direktionen og bestyrelsen.

Det foreslås, at ansatte og bestyrelsesmedlemmer ved den eller de institutioner, som er aktionærer i selskabet, kan vælges til bestyrelsen for § 4 selskabet. Sammen med medarbejderrepræsentanter i aktieselskabet, jf. ASL § 49, kan de dog ikke udgøre flertallet i bestyrelsen.

Dette forslag er en såkaldt maximumsregel. Det vil sige, at den finder anvendelse, medmindre der findes andre bindinger for bestyrelsessammensætningen, fx når selskabet er et statsligt aktieselskab. Hvis der er tale om et statsligt aktieselskab, bør de anbefalinger, som findes i publikationen om "Statslige aktieselskaber – tilsyn, ansvar og styring", pkt. 6.6.1, iagttages. Her anbefales det fx, at en minister fremover undlader

at indsætte statsansatte, som ministeren har instruktionsbeføjelse overfor, i bestyrelsen for et aktieselskab med statslig deltagelse. Det vil være den enkelte resortministers ansvar at iagttage sådanne anbefalinger, herunder at embedsmænd under instruktion af ministeren ikke kan sidde i bestyrelsen for statslige aktieselskaber.

ASLs regulering af sammensætningen af bestyrelsen er præceptiv. Hvis medarbejderne, jf. ASL § 49, stk. 2, på et tidspunkt opnår ret til at udpege repræsentanter svarende til halvdelen af det antal bestyrelsesmedlemmer, der vælges på generalforsamlingen, vil det være antallet af de ansatte på institutionen og bestyrelsesmedlemmer fra institutionen, der skal skæres ned for at overholde stk. 1. Dette følger af, at medarbejderne under visse forudsætninger som nævnt i ASL § 49, har krav på repræsentation i bestyrelsen. Som følge heraf må det være de ansatte på institutionen og bestyrelsesmedlemmer fra institutionen, som må vige i de tilfælde, hvor bestyrelsen ved etableringen af medarbejderrepræsentantordningen ikke længere overholder stk. 1.

Det foreslås, at flertallet af selskabets bestyrelse ikke har tilknytning til institutionen eller selskabet for at signalere ønsket om, at selskabet får en uafhængig og erhvervsmæssig profil.

Stk. 2 afskærer muligheden for dobbeltansættelser eller deltidsansættelser. Det opnås med denne bestemmelse, at ansatte i et § 4 selskab og de institutioner, som ejer selskabet, ikke på én gang kan være under instruktionsbeføjelse både fra institution og selskab. Denne bestemmelse er foreslået for at imødekomme den kritik, som Rigsrevisionen før har rejst af muligheden for at omgå af de statslige løn- og ansættelsesregler. Se fx Beretning nr. 18/95: Erhvervsdrivende fonde ved handelshøjskoler og særlige forhold ved Vestsjællands Handelshøjskolecenter (VHC).

Bestemmelsen udelukker ikke, at ansatte ved forskningsinstitutionen i en tidsbegrænset periode efter aftale med den pågældende medarbejder kan udlånes til § 4 selskabet, hvorefter selskabet betaler forskningsinstitutionen for lån af medarbejderen. Forskningsinstitutionen kan herefter beslutte at honorere den udlånte medarbejder i form af et tillæg, jf. de statslige løn- og ansættelsesregler. Bestemmelsen er endvidere ikke til hinder for, at en ansat ved en forskningsinstitution i en orlovsperiode uden løn fra institutionen får ansættelse i selskabet.

Bestemmelsen udelukker heller ikke, at ansatte i et § 4 selskab kan udføre ydelser for institutionen på konsulentbasis under forudsætning af, at udbudsreglerne iagttages, jf. bemærkningerne til forslaget § 3.

Til § 6

Bestemmelsen i § 6 præciserer opgaveprofilen for de aktieselskaber, som institutionerne kan stifte efter lovforslagets § 4. Selskaberne skal alene beskæftige sig med teknologioverførsel. Det vil sige opgaver i forbindelse med identifikation, vurdering, beskyttelse, markedsføring og overdragelse af immaterielle rettigheder, jf. forslaget § 2, stk. 2.

Disse opgaver kan løses dels ved at opbygge den fornødne tekniske, juridiske og markedsmæssige ekspertise internt i § 4 selskabet, dels ved at indgå som medejer af forskerparker, innovationsmiljøer og andre selskaber, der arbejder inden for samme formål, jf. lovforslagets § 8. Den enkelte institution er ikke forpligtet til at overdrage opgaver med teknologioverførsel til et § 4 selskab.

Fælles for de typer af opgaver, der er beskrevet i forslaget § 6, gælder, at et § 4 selskab ikke automatisk kan få sådanne opgaver fra institutionen. Institutionen skal, hvis den ønsker opgaverne udført af eksterne parter (ex house), og som sådan skal et § 4 selskab betragtes, respektere de til enhver tid gældende regler for tildeling af offentlige kontrakter.

Bestemmelsen i § 6 fastslår, at et § 4 selskab skal have et kommercielt sigte og fungere på markedsvilkår. Af selskabets formål følger, at det primært vil kunne opnå indtægter gennem videresalg af immaterielle rettigheder til erhvervsdrivende virksomheder.

Herudover vil § 4 selskaber kunne få tildelt en kontrakt, hvorefter de skal tilbyde teknisk, juridisk og kommerciel ekspertise inden for teknologioverførsel til offentlige forskningsinstitutioner. Endelig vil et § 4 selskab kunne opnå indtægter i form af udbytte fra ejerandele i andre selskaber efter lovforslagets §§ 8 og 9.

Til § 7

I lovforslaget lægges op til, at et § 4 selskab alene må erhverve ejerandele i aktie- og anpartsselskaber, idet det er vurderingen, at det typisk vil være disse selskabstyper, som er de relevante aktører inden for teknologioverførsel.

På den baggrund vil det således ikke være muligt for et § 4 selskab at erhverve ejerandele i fx et kommanditselskab, andelsselskab eller et interessentselskab. Dette skal ses i sammenhæng med, at nogle af disse selskabstyper ikke har begrænset ansvar, sådan at risikoen ved at indgå i disse selskaber er større end ved aktie- og anpartsselskaber.

Der henvises til lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af 9. januar

2002, hvor interessentskaber, kommandit- og andels-selskaber er defineret i §§ 2 og 4.

Det fremgår heraf, at der ved at erhverve ejerandele i interessentskaber vil være tale om personlig hæftelse, og for så vidt angår kommanditselskaber vil der for komplementarerne også være tale om personlig hæftelse. Disse selskabstyper er derfor ud fra en risiko- og relevansafvejning undtaget efter forslaget § 7, stk. 1. Desuden er aktie- og anpartsselskaber de eneste selskabsformer, der er fuldt ud lovregulerede. Det forhold, at der ikke findes en udtømmende lovregulering af fx kommanditselskaber, gør endvidere deres råderum mere uklart. Derudover kan brugen af kommanditselskabsformen rejse nogle skattespørgsmål kombineret med konkurrenceretlige spørgsmål.

Andelselskaber har typisk som formål at skaffe deltagerne varer eller andre fornødenheder. Det er derfor vurderingen, at det ikke er blandt andelselskaber, et § 4 selskab, vil kunne opfylde sit formål efter forslaget § 6.

Under hensyntagen til at selskaber stiftet efter § 4 er stiftet for offentlige midler, bør selskaber heller ikke udsættes for en for stor risiko for tab. Derfor foreslås det i *stk. 2*, at selskabet stiftet efter forslaget § 4 ikke må begive sig ud i risikofyldt långivning, kaution eller anden sikkerhedsstillelse, idet dette indebærer en særlig risiko for store tab.

Til § 8

Med lovforslaget lægges der op til en betydelig valgfrihed med hensyn til den struktur, der skal understøtte institutionernes teknologioverførsel. Bestemmelsen i § 8 åbner således mulighed for, at § 4 selskaber, hvor det er hensigtsmæssigt, kan henlægge dele af deres aktiviteter til andre selskaber med samme formål, som etableres sammen med andre § 4 selskaber.

Sådanne selskaber vil tillige kunne etableres sammen med GTS-institutter, jf. lov nr. 419 af 6. juni 2002 om teknologi og innovation som også vedrører godkendte teknologiske serviceinstitutter, Vækstfonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 549 af 1. juli 2002 med senere ændringer eller kommuner, amtskommuner og Hovedstadens Udviklingsråd (HUR), jf. lovbekendtgørelse nr. 608 af 28. juni 1996 om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber. Endvidere kan Hovedstadens Sygehusfællesskab indgå i et sådant selskab i det omfang, sygehusfællesskabet har hjemmel hertil i medfør af anden lovgivning. Baggrunden er, at sådanne fællesejede selskaber for teknologioverførsel typisk vil kunne tilvejebringe en bredere bemanning og ekspertise, end det vil være muligt for § 4 selskaber hver for sig.

Af nr. 1) følger, at ejerkredsen for de fællesejede selskaber for teknologioverførsel efter § 8 ikke kan omfatte andre virksomheder eller institutioner end de nævnte. Heri ligger samtidig, at industrielle virksomheder ikke kan optræde som investor i disse selskaber, og herigennem sikre sig en særlig indflydelse eller fortrinsstilling hvad angår immaterielle rettigheder genereret fra den offentlige forskning.

Af nr. 2) følger, at § 4 selskaber kan stifte og erhverve aktier i selskaber, der varetager forskerparkaktiviteter. Ved forskerparkaktiviteter forstås primært udlejning af egne lokaler og laboratoriefaciliteter med tilhørende serviceaktiviteter til forskningsbaserede virksomheder og iværksættere. Med bestemmelsen lægges der op til, at § 4 selskaber kan etablere et tæt samarbejde med nye og eksisterende forskerparker gennem medejerskab og deltagelse i bestyrelser. Forskerparkaktiviteter er som udgangspunkt etableret i aktieselskabsform på grund af de betydelige værdier, som fast ejendom repræsenterer. Det er begrundelsen for, at et § 4 selskab efter forslaget alene kan erhverve aktier i sådanne selskaber.

Af nr. 3) følger, at § 4 selskaber tillige kan erhverve aktier i innovationsmiljøer, jf. lov nr. 419 af 6. juni 2002 om teknologi og innovation. For så vidt angår innovationsmiljøer gælder lov om teknologi og innovation forud for dette forslags bestemmelser. Innovationsmiljøer har gennem en årrække spillet en væsentlig rolle for den kommercialisering, der foregår via forskningsbaserede iværksættere. Det sker blandt andet ved at tilbyde hjælp til forretningsrådgivning, projektmodning og kapitalformidling. I kraft af disse aktiviteter har innovationsmiljøerne opbygget ekspertise med en række opgaver inden for teknologioverførsel.

For at udnytte og udbygge denne ekspertise vil det være ønskeligt med et tæt samspil mellem innovationsmiljøerne og § 4 selskaber for teknologioverførsel. Med bestemmelsen i § 8 lægges der derfor op til, at § 4 selskaber kan indgå som medejere og deltage i bestyrelsen for innovationsmiljøer. Det tilsigtes hermed at opnå en effektiv udnyttelse af samfundets ressourcer inden for teknologioverførsel og at sikre samarbejdet om etablering af nye forskningsbaserede virksomheder. Muligheden for at stifte et innovationsmiljø, og hvilket formål et sådant innovationsmiljø kan forfølge, samt med hvilke midler følger i øvrigt af lov om teknologi og innovation.

I *stk. 2* foreslås, at aktieselskaber stiftet efter § 4 og universiteter ikke alene eller tilsammen må have så store ejerandele i selskaber omfattet af stk. 1, nr. 1-3, at disse får en sådan forbindelse til et enkelt aktieselskab stiftet efter § 4 eller et enkelt universitet, som et

datterselskab har til et moderselskab efter ASL, jf. § 2, stk. 2, hvoraf følger:

"Et aktieselskab er et moderselskab, hvis det:

- 1) *besidder flertallet af stemmerettighederne i et aktie- eller anpartsselskab,*
- 2) *er aktionær eller anpartshaver i et selskab og har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne i selskabets bestyrelse eller, hvor et anpartsselskab ikke har nogen bestyrelse, direktion,*
- 3) *er aktionær eller anpartshaver og har ret til at udøve en bestemmende indflydelse over selskabet på grundlag af vedtægterne eller aftale med dette i øvrigt,*
- 4) *er aktionær eller anpartshaver og på grundlag af aftale med andre aktionærer eller anpartshavere råder over flertallet af stemmerettighederne i selskabet eller*
- 5) *besidder aktier eller anparter i et selskab og udøver en bestemmende indflydelse over dette."*

Endvidere må aktieselskaber stiftet efter § 4 og sektorforskningsinstitutioner ikke alene eller tilsammen have så store ejerandele i selskaber omfattet af stk. 1, nr. 1-3, at disse får en sådan forbindelse til et enkelt aktieselskab stiftet efter § 4 eller en eller flere sektorforskningsinstitutioner, som et datterselskab har til et moderselskab efter aktieselskabsloven, jf. ASL § 2, stk. 2.

Begrundelsen herfor er, at det ikke er målet i § 8 at danne selskaber med staten; her sektorforskningsinstitutionerne, som majoritetsaktionærer og dermed ad den vej udvide den statslige sektor. Derimod er det hensigten at opfordre til selskabsdannelse på tværs af aktørerne nævnt i stk. 1, nr. 1-3.

Med denne regel undgås også, at en institution og dets § 4 selskab pådrager sig en økonomisk risiko udover værdien af de erhvervede ejerandele, jf. retspraksis om ansvarsgennembrud, og at det pågældende selskab ikke bliver for tæt knyttet til en enkelt institution.

Et § 8 selskab kan ikke få status af et statsligt aktieselskab, da det i stk. 2 er bestemt, at sektorforskningsinstitutionerne ikke i kombination med deres ejerandele i § 4 selskaber alene eller tilsammen må opnå bestemmende indflydelse gennem erhvervelsen af ejerandele i et § 8 selskab.

At selskaber med universiteterne som eneaktionærer ikke er statslige aktieselskaber betyder, at deres datterselskaber (§ 8 selskaber) heller ikke er det. Datterselskaberne skal derfor heller ikke følge reglerne for statslige aktieselskaber. Det vil sige, når to § 4 selskaber, hvor universiteterne er eneaktionærer (eller

blot har moderselskabsstatus), går sammen om et § 8 selskab, er dette selskab ikke et statsligt aktieselskab.

Stk. 3 præciserer, at aktieselskaber stiftet efter § 4 kun kan erhverve ejerandele i fællesejede selskaber efter lovforslagets § 8, stk. 1, nr. 1 og 2, såfremt disse selskabers vedtægter følger bestemmelserne i lovforslagets §§ 7 og 9.

Det vil sige, at et selskab efter lovforslagets § 8

- alene kan erhverve ejerandele i aktie- og anpartsselskaber,
- ikke må opfylde sit formål gennem långivning mv.,
- ikke må få en sådan forbindelse til de selskaber efter lovforslagets § 9, hvori man erhverver aktier eller anparter, som et moderselskab har til et datterselskab og
- skal udarbejde en exitstrategi forud for erhvervelsen af over 15% af ejerandele i selskaber efter lovforslagets § 9.

For så vidt angår innovationsmiljøer følger reglerne af lov om teknologi og innovation.

Til § 9

Bestemmelsen i § 9 beskriver den situation, at § 4 selskaber med en række begrænsninger kan erhverve og afhænde aktier og anparter i private selskaber. Det kan for eksempel gælde private selskaber, der udvikler og produktmodner opfindelser fra forskningen med henblik på videresalg af viden og rettigheder. Eller det kan gælde private selskaber, som udnytter immaterielle rettigheder fra forskningen i egen produktion.

Det tilsigtes med § 9 at lette etablering af nye forskningsbaserede virksomheder. Det kan opnås, hvis § 4 selskaber til gengæld for overdragelse af immaterielle rettigheder modtager aktier, anparter, eller forkøbsret på sådanne ejerandele i selskaber, som i etableringsfasen dårligt har mulighed for kontant betaling.

En tilsvarende mulighed blev indført for offentlige forskningsinstitutioner med § 16, stk. 2, i lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner, jf. lov nr. 347 af 2. juni 1999, hvorefter en offentlige forskningsinstitution kan erhverve ejerandele i aktieselskaber. Bestemmelsen i forslaget § 9 skal ses i lyset af den erfaring, at nye forskningsbaserede virksomheder ofte etableres med status af anpartsselskab og først i en senere fase omdannes til aktieselskab, når der opstår behov for tilførsel af kapital.

Den offentlige forskningsinstitution omfattes også af § 9, idet institutionen har mulighed for at erhverve aktier i et privat selskab både via lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner og via Justitsministeriets bekendtgørelse om anbringelse af fondes

midler mv. og ville dermed sammen med sit § 4 selskab kunne opnå bestemmende indflydelse i selskabet.

Under nr. 1) foreslås det, at § 4 selskabet og den offentlige forskningsinstitution ikke gennem erhvervelsen af ejerandele må opnå en sådan forbindelse med selskabet, som et moderselskab har til et aktieselskab, jf. ASL § 2, stk. 2, som citeret under forslaget § 8, stk. 2.

Der videreføres hermed samme begrænsning, som gælder for offentlige forskningsinstitutioner efter lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner, jf. § 16, stk. 2. Herudover tilføjes med dette lovforslag yderligere den begrænsning, at § 4 selskaber heller ikke i forening med hinanden eller i forening med offentlige forskningsinstitutioner må opnå bestemmende indflydelse gennem erhvervelsen af ejerandele i private selskaber.

Begrundelsen herfor er, at det ikke er hensigten, at selskaber med offentligt ejerskab skal have bestemmende indflydelse i private selskaber, som deltager i produktion.

Nr. 2) omhandler en såkaldt exit-strategi; altså dette at et aktieselskab stiftet efter § 4 skal forberede en strategi for afhændelsen af ejerandele, som overstiger 15% af den samlede ejerandel i en erhvervsdrivende virksomhed. En sådan strategi vil være at kategorisere som en forretningshemmelighed, idet den må betragtes som en følsom oplysning, der kan påvirke virksomhedens økonomiske situation.

Forslaget på 15% har sin baggrund i et tilsvarende loft, som Justitsministeriet har fastsat i bekendtgørelse nr. 809 af 23. oktober 1997 om anbringelse af fondes midler og bestyrelsesvederlag mv., § 10, hvorefter der i et selskab højst må erhverves aktier svarende til 15% af selskabets aktiekapital.

Den risikoafvejning, som ligger til grund for denne regel i Justitsministeriets bekendtgørelse, videreføres i dette lovforslag udfra den tankegang, at et selskab stiftet efter § 4 ikke skal binde for stor en del af sine midler i ét privat selskab. Heri ligger også en opfordring til selskabet stiftet efter § 4 om at sprede sine aktiviteter i virksomheder, der udvikler og produktmodner opfindelser fra forskningen med henblik på videresalg af viden og rettigheder. Synspunktet er endvidere, at det ikke er hensigten, at et selskab med offentligt ejerskab skal indgå med store ejerandele i private selskaber, som deltager i produktion.

Til § 10

Med fonds- og foreningsbegreberne i §§ 10-13 forstås fonde og foreninger omfattet af lov om fonde og

visse foreninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 698 af 11. august 1992 med senere ændringer, lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 1062 af 14. december 2001 og lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af 9. januar 2002, for så vidt angår erhvervsdrivende foreninger, mens særlige forvaltningssubjekter inden for den offentlige forvaltning falder udenfor. Eksempler på sådanne særlige forvaltningssubjekter er Danmarks Grundforskningsfond og Vækstfonden.

Den foreslåede bestemmelse beskriver de situationer, hvor offentlige forskningsinstitutioner på vegne af en gavegiver kan stå som stifter af fonde. Forskningsinstitutionens rolle er at være fuldmægtig for gavegiver. Oprettelse af fonde kan efter bestemmelsen således kun ske, hvor fonden stiftes af midler modtaget i gave, og hvor gavegiver har stillet det som en forudsætning for modtagelse af gaven, at midlerne udskilles i en fond, og at institutionen skal stå som stifter. Der er således tale om at udføre en privatretlig gavedisposition i overensstemmelse med de givne rammer og ønsker fra gavegiver. Anmeldelser af fonde på vegne af gavegiver er en videreførelse af praksis på området.

Institutionen stifter således fonden på gavegivers vegne og i overensstemmelse med gavegivers ønske herom. Det er desuden et krav, at fondens hovedformål efter vedtægterne står i forbindelse med den pågældende institutions aktiviteter. Institutionen kan således ikke stå som stifter af fonde, der efter vedtægterne varetager formål uden sammenhæng med den pågældende institution, uanset at gavegiver har stillet dette som betingelse for modtagelse af gaven. I så fald må institutionen lade andre påtage sig stiftelsen.

Til § 11

Den foreslåede bestemmelse opstiller grænserne for, hvornår en offentlig forskningsinstitution kan anvende midler til afholdelse af udgifter for fonde og foreninger, som institutionen samarbejder med. Med bestemmelsen erstattes den tidligere praksis på området hjemlet i § 10, stk. 2, i den tidligere universitetslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 22. december 1999, samt bekendtgørelse nr. 358 af 17. maj 2001 om universiteters ikke-kommercielle samarbejde med fonde og foreninger, efter hvilke regler universiteterne i et vist omfang kunne yde indirekte støtte i form af lokaler og lignende til visse fonde og foreninger. Med den nye bestemmelse er det tanken, at der skal etableres et enklere og mere gennemskueligt system for denne type samarbejde.

F. t. l. om teknologioverførsel m.v. ved offentlige forskningsinstitutioner

Det skal præciseres, at bestemmelsen ikke tilsigter at regulere direkte støtte, der gives til en fonds forfølgelse af det vedtægtsbestemte formål. En sådan støtte vil fortsat kræve særskilt hjemmel på finansloven eller i anden lovgivning i øvrigt, som fx indskud af midler i kollegier.

Efter *stk. 1* kan en institution afholde udgifter til administration for fonde og foreninger, herunder erhvervsdrivende fonde og foreninger, hvis fondene og foreningerne alene har et vedtægtsbestemt formål, som står i forbindelse med institutionens aktiviteter. Afholdelse af udgifter til administration kan fx bestå i, at der stilles lokaler eller personale til rådighed for fondenes eller foreningernes administration, hvor institutionen afholder udgifterne hertil. Udgifter til administration kan afholdes i begrænset omfang. Her tænkes dels på, at udgifterne til administration af den enkelte fond eller forening skal holdes nede på et rimeligt niveau, men også på, at de midler, som en institution samlet anvender efter bestemmelsen, skal begrænses, således at der ikke gøres et for stort indgreb i midler, der som udgangspunkt bør anvendes inden for institutionens hovedformål. Afholdelse af udgifter efter bestemmelsen kan kun ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende danske og EU-retlige konkurrence- og statsstøtteregler.

Det bemærkes, at bestemmelsen ikke tilsigter at regulere forholdet til personalekantiner og -foreninger, der følger Finansministeriets regler herom. Endvidere er der særskilt hjemmel i universitetslovens § 22 til, at universiteterne kan afholde udgifter og stille faciliteter til rådighed for studenteraktiviteter, og efter § 35 kan fonde og foreninger efter ministerens godkendelse bidrage til forskningsbaserede uddannelser, hvis det ikke strider mod statens ansættelsesregler, jf. lov nr. 403 af 28. maj 2003.

Herudover findes der i Folkeoplysningslovens § 50 en bestemmelse om, at universiteterne og andre højere uddannelsesinstitutioner stiller lokaler med fornødent udstyr til rådighed for folkeuniversitetsvirksomheden. Udgifterne herved afholdes af de pågældende universiteter og institutioner. Hvis der ikke kan tilvejebringes de fornødne lokaler til folkeuniversitetsvirksomheden, anviser kommunalbestyrelsen lokaler efter bestemmelserne i folkeoplysningslovens § 21 og § 22, stk. 1-3, og 6.

Stk. 2. Bestemmelsen skal sikre åbenhed om, i hvilket omfang og på hvilken måde institutionerne afholder udgifter efter *stk. 1*.

Til § 12

Det foreslås, at en ansat på en offentlig forskningsinstitution ikke kan opnå samtidig ansættelse i en fond eller forening, som institutionen har stiftet efter § 10, eller for hvilken institutionen afholder udgifter efter § 11, medmindre fonden eller foreningen følger statens løn- og ansættelsesregler. Dermed undgås det, at der med en dobbeltansættelse opnås fordele, der strider mod de almindelige principper for ansættelse i staten, jf. Rigsrevisionens kritik med beretning nr. 18/95: Erhvervsdrivende fonde ved handelshøjskoler og særlige forhold ved Vestsjællands Handelshøjskolecenter (VHC), samt bemærkningerne til § 5, stk. 2.

Til § 13

Bestemmelsen i *stk. 1* stiller krav om, at hvor en offentlig forskningsinstitution ønsker at deltage i ledelsen af en fond eller forening, må institutionen nøje overveje, om den pågældende fond eller forening har et sådan vedtægtsbestemt formål, at deltagelse i ledelsen vil bidrage til realisering af institutionens formål. Hvor en institution deltager i ledelsen af en fond eller forening eller på anden måde har et tæt samarbejde med en fond eller forening, skal institutionen endvidere sikre, at hverken institutionen eller fonden eller foreningen agerer på en måde, der medfører et ansvarsgennembrud, således at institutionen kommer til at hæfte for fondens eller foreningens forpligtelser.

Bestemmelsen i *stk. 2* sigter alene til den situation, hvor en ansat ved den offentlige forskningsinstitution udpeges til bestyrelsen for en fond eller forening qua sin ansættelse på den offentlige forskningsinstitution. Hvor den pågældende udpeges i sin personlige egenkab til bestyrelsen for en fond eller forening gælder bestemmelsen i *stk. 2* ikke. Derimod reguleres forholdet i Statsministeriets brev af 13. december 1988, jf. Personaleadministrativ Vejledning, bilag 17.26, eller tilsvarende retningslinier.

Fonden må ikke kunne forveksles med institutionen fx ved sit navn, jf. principperne i markedsføringslovens § 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 699 af 17. juli 2000 med senere ændringer.

Til stk. 3.

Navnlig hvor en erhvervsdrivende fond eller forening når en vis økonomisk størrelse, gør der sig de samme betragtninger gældende for en offentlig forskningsinstitutions deltagelse i ledelsen, som ved institutionens deltagelse i ledelsen af selskaber som nævnt i § 5, stk. 1. Ansatte ved institutionen må ikke sammen med bestyrelsesmedlemmer for institutionen og med-

arbejderrepræsentanter i fonden eller foreningen udgøre flertallet i fondens eller foreningens bestyrelse.

Dette gælder dog ikke, hvor gavegiver udtrykkeligt har bestemt noget andet. I praksis må man som hovedregel for eksisterende fonde og foreninger se den eksisterende fundats eller vedtægter som udtryk for gavegivers eller stifters vilje.

Til § 14

I henhold til lov om teknologi og innovation, jf. lov nr. 419 af 6. juni 2002, har Rådet for Teknologi og Innovation til opgave at rådgive videnskabsministeren om tilrettelæggelsen og udviklingen af indsatsen for at styrke den fremtidige vækst og innovation i erhvervslivet. Rådet skal herunder rådgive om spredning, udnyttelse og kommercialisering af forskningsresultater og om tilgang og udvikling af viden- og teknologibaserede virksomheder.

Af bestemmelsen i § 14 følger, at Rådet for Teknologi og Innovation tilsvarende vil kunne rådgive videnskabsministeren om udviklingen af de offentlige forskningsinstitutioners selskaber for teknologioverførsel. Herunder vil Rådet kunne rådgive om den langsigtede udvikling af samspillet mellem disse selskaber, innovationsmiljøer og godkendte teknologiske serviceinstitutter.

Til § 15

Lovens ikrafttrædelsestidspunkt kan afhænge af, hvornår Kommissionen meddeler sin godkendelse efter EU's statsstøtteregele. Denne godkendelse vil ikke nødvendigvis være opnået på tidspunktet for lovforslagets vedtagelse i Folketinget. Det foreslås derfor, at videnskabsministeren bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Ved lovens ikrafttræden får de offentlige forskningsinstitutioner, der er omfattet af lovforslaget, mulighed for at stifte juridiske personer i overensstemmelse med lovforslagets bestemmelser herom. Derimod berører lovforslaget naturligvis ikke de juridiske personer, som institutionerne på andet grundlag tidligere måtte have stiftet.

Institutionernes eksisterende ejerandele i aktie- og anpartselskaber berøres kun af lovforslagets § 8, stk. 2, og § 9, stk. 1, nr. 1, idet disse ejerandele skal medregnes ved opgørelsen af, hvor stor en ejerandel institutionen har i det pågældende selskab. Institutionernes muligheder for at udøve deres ejendomsret over de pågældende ejerandele berøres heller ikke. Disse tidligere erhvervelser er sket under andre forudsætninger end lovforslagets, og derfor vil det være

uhensigtsmæssigt, om de nu skal følge lovens system, eller om institutionerne måtte afhænde dem.

For så vidt angår fonde og foreninger vil lovens §§ 10-13 også finde anvendelse på eksisterende samarbejder fra 1. juli 2005, jf. § 47 i universitetsloven.

I universitetslovens § 47 er etableret hjemmel til, at aftaler, som universiteter har indgået i henhold til § 10, stk. 2, i den tidligere universitetslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 22. december 1999, kan opretholdes frem til 1. juli 2005. Se nærmere om aftalerens forhold til bestemmelserne i dette lovforslag i bemærkningerne til § 12. Bestemmelsen i § 15, stk. 2, får den betydning, at §§ 10-12 og § 13, stk. 3, ikke kan få virkning for disse eksisterende aftaler før 1. juli 2005. Nye aftaler indgået med fonde og foreninger efter ikrafttræden af dette lovforslag skal følge lovforslagets regler på området.

Stk. 3. Danmarks Tekniske Universitets (DTU) ejerskab til SCION*DTU A/S, jf. universitetslovens § 46, DTU Innovation A/S, jf. AKT 281 af 16. august 2001 og Bioneer A/S, der blev stiftet ved fortroligt aktstykke af 17. december 2003, omfattes ikke af lovforslaget. Der kan således ikke med hjemmel i denne lov indskydes midler i disse selskaber. Det bemærkes, at DTUs ejerandele i SCION*DTU A/S, DTU Innovation A/S og Bioneer A/S skal medregnes, når universitetets ejerandele efter § 8, stk. 2, og § 9, stk. 1, nr. 1, opgøres, jf. bemærkningerne ovenfor.

Begrundelsen for at undtage disse selskaber fra lovforslaget er, at SCION*DTU A/S og Bioneer A/S er stiftet for at opfylde et andet formål end det, som er angivet i lovforslagets § 6. DTU Innovation A/S har disponeret i tillid til de vilkår, der frengår af AKT 281 af 16. august 2001, og hvis aktieselskabet ikke fortsat kan agere på de vilkår, kan det påvirke DTUs privatretlige stilling.

Disse selskaber er af de samme grunde som anført under bemærkningerne til forslagens § 4 ikke omfattet af reglerne for statslige aktieselskaber. For så vidt angår SCION*DTU A/S bemærkes særligt, at dette selskab blev stiftet af staten, og dermed var det i udgangspunktet et statsligt aktieselskab. Men efter overdragelsen af aktierne til DTU, jf. universitetslovens § 46, stk. 4, er denne status ikke længere tilstede.

Stk. 4. Statens Serum Institut er en sektorforskningsinstitution, og det præciseres med dette forslag, at denne institutions beføjelser vedrørende investeringer i henhold til finanslov 2004, § 16.35.02, tekstanmærkning nr. 6 og 7, ikke ændres som følge af denne lov. Disse beføjelser i henhold til finansloven påvirker således heller ikke opgørelsen i forslagens § 4, stk. 2.

Til § 16

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, da dette lovforslag vedrører offentlige forskningsinstitu-

tioner, jf. § 2, som er et særnagende for Færøerne og Grønland.

Til lovforslag nr. L 177. Skriftlig fremsættelse (10. marts 2004)

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om teknologioverførsel mv. ved offentlige forskningsinstitutioner
(Lovforslag nr. L 177).

Lovforslaget har til formål at fremme omsætningen af ny viden og teknologi mellem den offentlige forskning og erhvervslivet, herunder etablering af nye forskningsbaserede virksomheder.

Det er regeringens opfattelse, at de offentlige investeringer i forskning i højere grad skal komme samfundet til gode i form af teknologisk fornyelse, øget konkurrencekraft og nye højteknologiske arbejdspladser. På denne baggrund ønsker regeringen at styrke teknologioverførslen fra den offentlige forskning til erhvervslivet.

Lovforslaget skal ses i forlængelse af lov om universiteter. Ud over kerneopgaverne med forskning og undervisning understreger den nye universitetslov universiteternes opgave med at udveksle viden med det omgivende samfund. Samtidig fastslår den princippet om øget frihed under ansvar af professionelle ledelser. I tråd med disse principper lægger regeringens lovforslag op til, at institutionerne skal have øgede frihedsgrader også i deres arbejde med teknologioverførsel.

Lovforslaget indebærer, at universiteter og sektorforskningsinstitutioner får hjemmel til at stifte og eje selvstændige aktieselskaber for teknologioverførsel. Disse aktieselskaber skal enten selv kunne varetage kommercielle opgaver med patenter og licenser eller samarbejde om fælles datterselskaber, der kan bistå med teknologioverførsel på tværs af flere institutioner. Desuden lægges der op til, at institutionernes aktieselskaber skal kunne stå som medejere af forskerparker og innovationsmiljøer for at styrke samarbejdet om etablering af nye forskningsbaserede virksomheder.

Hensigten er, at der via selskabsformen åbnes mulighed for en mere professionel og markedsorienteret organisering af teknologioverførsel til gavn for både forskning og erhvervsliv. Hensigten er endvidere at skabe klare skillelinier mellem videnskabelige og kommercielle interesser i forskningen, når de kommercielle aktiviteter foregår i regi af selvstændige selskaber.

Et særskilt formål med lovforslaget er at underbygge samarbejdet mellem offentlige forskningsinstitutioner, fonde og foreninger. Hermed erstatter forslaget de bestemmelser om universiteternes samarbejde med fonde og foreninger, som fulgte af den tidligere universitetslov.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje Ting.